

[Gunhild Due.]

Jeg ser dog med tilfredshed i bemærkningerne, at man er opmærksom på trivselen i de små klasser; jeg mener bare, det må meget mere i centrum. Jeg mener, at man må gøre noget mere ud af kontrolleret forsøgsundervisning; også i grundskolens små klasser, at det er fuldt så nødvendigt som i de store klasser, og selv om der nu kommer lidt bedre forhold for forsøgsarbejdet, er jeg alvorlig bange for, at bevillingerne stadig er for små. Jeg tænker ikke mindst på forsøg med integrering af fag og med friere undervisningsformer. Jeg tror nemlig ikke meget på, at eleverne pludselig kan udnytte muligheder for tilvalg rigtigt, når de bliver 14 år, hvis de ikke har lært den slags allerede fra starten af skoletiden ved større valgmuligheder og mere selvstændigt arbejde. Det kan gøres på mange måder og bl. a. ved at integrere fagene i puljer, f. eks. færdighedsfag i én, orienteringsfag i en anden og musiske i en tredje, og så lade børnene vælge inden for hvert område og give dem mulighed for at arbejde med en bestemt selvvalgt opgave et par måneder eller et halv år ad gangen.

Større integrering af arbejdet og mere selvstændighed, flere valgmuligheder også inden for de enkelte fag, hvor hver elev kunne få arbejdsopgaver passende til den enkeltes niveau, kræver en betydelig indsats af lærerne både med hensyn til forberedelse og samarbejde lærerne imellem. Dette sidste burde nok drages med ind i drøftelserne — jeg har indtryk af, at det kniber svært rundt omkring, ikke mindst på de store skoler — og jeg tror i øvrigt, at tanken om demokrati på arbejdspladsen var måske ikke så dårlig en idé heller, når det gælder vore skoler. At læreerne overhovedet ikke kan blive for velkvalificerede til dette arbejde, er jo givet, og det er i hvert fald vigtigt, at de skoler, som vil gå i gang med forsøgsarbejdet, også får fornøden støtte med hensyn til bevilling af planlægningsdage og timereduktion.

Jeg er imidlertid klar over, at gennemførelsen af noget, som jeg her antyder, af et sådant program vil være noget u håndterlig i de store skoler, vi jo desværre har så mange af, og med en stor og usammenarbejdet lærermasse. Derfor mener jeg, at modultanken om eventuelt tosporede grund-

skoleenheder med hver sin lille lærerstab, altså en lille skole i den store, må overvejes meget alvorligt.

Angående forældrenes medindflydelse på skolen er det noget, man har snakket om i al den tid; jeg har interesseret mig for det, lige siden mine egne børn kom i skole, uden at der egentlig rigtig er kommet noget ud af det. Det er klart, at enhver kan gå ind for bedre kontakt mellem hjem og skole. Jeg tror bare ikke rigtig, man kan lovgive om det, selv om man naturligvis kan forbedre mulighederne — jeg afventer i øvrigt med spænding den nye styrelseslov for skolen. Men jeg tror, at i de skoler, hvor der sker noget, hvor man virkelig forsøger at finde nye veje og med eleven som absolut centrum, hvor man ikke lader sig jage af karakterbøger og effektivitetskrav, men lader eleven udvikle sig ud fra det, der bor i eleven selv, vil forældrene også troppe op, om ikke af andre grunde, så simpelt hen af nervøsitet og uro over det, der sker på skolen. Det synes jeg ikke gør noget. Jeg finder det kun godt, hvis skolen kan forny sig så meget, at det giver liv og debat og måske også positiv uro omkring den.

Til dem, som vil afvise dette med at sige, at det er jo sådan en smuk drøm, som ligger langt ude i fremtiden, vil jeg gerne slutte med et lille gruik af Kumbel — med forman- dens tilladelse — hvor han siger:

„Jeg tror at den erkendelse er sand, at der er noget, som rummer al den visdom vi behøver til at gøre det, der er utrolig hvad man ikke kan gøre, når man af ærlig vilje ikke prøver.“

Kjær Rasmussen: Jeg skal prøve at mobilisere en ærlig vilje.

VS hører til blandt dem, der længe har talt for en udvidelse af undervisningspligten. Vi har gjort det, fordi det burde være en selvfølgelig ting, at elever, der skal ud i et samfund, som kompliceres mere og mere, også bør have en længere forberedelsestid. Men for os er det naturligvis ikke ligegyldigt, hvad denne forberedelsestid bruges til. Hvis vi skal kunne gå med til en udvidelse af undervisningspligten, må vi være ganske overbevist om, at vi sikrer eleverne nogle muligheder i skolen, som de ikke kunne have fået ved at forlade skolen.

Som bekendt er det nederlagets mænd, som forlader skolen tidligt, og hvorfor?